

[Statsministeren.]

mand, med hvem han mange Gange har forhandlet. Men Landarbejderne maa alt-saa efter Ordføreren's Mening og efter det ærede Medlem Hr. Hans Pinstrup's Mening og aabenbart ogsaa efter det ærede Medlem Hr. Løjes Mening ikke organisere sig. Mejerierne er organiserede, og jeg har jo set og hørt adskilligt om, hvad Mejerierne paatænker af Virksomhed over for Byernes Befolkning. Dette Forsøg paa at gennemtvinge en Ordning, hvorved Byerne skal betale betydeligt forøgede Omkostninger udelukkende efter Mejeriernes Vilje, kan dog ikke være saadan et Udslag af den rene Frihedsrørelse. Jeg tror ikke, at man kan faa fastslaaet det Begreb, at Landarbejderne ikke maa organisere sig, naar alle andre maa det og har gjort det og fremdeles agter at gøre det. Det er et Fortidsstandpunkt, som vist ikke kan holde længere.

Man har raillet over, at jeg har sagt, at vi har en god Forbindelse med Fagforeningerne. Ja, naturligvis har vi det. De samvirkende Fagforbunds Formand og Næstformand er begge Medlemmer af vor Rigsdagsgruppe. Selvfølgelig har vi god Forbindelse, oven i Købet saa god, at nogle af os selv er Medlemmer af vore Fagforeninger, for vi har ikke i Sinde at blive Skruebrækkere over for det Fag, vi har tilhørt.

Man kan naturligvis efter Behag forsøge at rejse en Aktion paa denne Sag, men jeg vil dog gerne minde om, at det er i Virkeligheden en Gentagelse af Historien, som nu finder Sted, thi i forrige Aarhundrede da var det ikke et Spørgsmaal, der saa meget interesserede Landbruget, da var det i Haandværk og Industri, Kampen førtes om, hvorvidt Arbejderne skulde være organiserede, og hvorvidt de skulde have Overenskomst og alt det, som nu er rejst i denne Sag. Indtil 1899 var der ogsaa Arbejdsgivere, som var naive nok til at tro, at de kunde tvinge Arbejderne til at fraskrive sig deres Organisationsret. I 1899 ved det saakaldte Forlig, Septemberforliget, blev Organisationsretten og alt det fastslaaet, og Arbejdsgiverne i Byerne er nu ikke mindre interesserede i en lovmæssig og overenskomstmæssig Fremgangsmaade paa alle disse Omraader, end Arbejderne er det. Denne Udvikling tror jeg, at man maa vente ogsaa paa Landet. Et fornuftigt og rimeligt Samarbejde vilde utvivlsomt være rimeligere baade paa dette og andre Felter, og jeg kan ikke forstaa det ærede Medlem Hr. Løje, naar han siger, at naar man nu skal til at gøre Indrømmelser, i Overensstemmelse med, hvad man i Landarbejderkommissio-

nen maatte komme til, er det mindre tiltalende for dem, der skal gøre Indrømmelserne. Det kan jeg dog ikke forstaa. Hvis der er Begrundelse for Indrømmelserne og de er nødvendige, hvis Kamrene er daarlige, eller Arbejdstiden er for lang, saa kan det da ikke være ubehageligt at gøre den Indrømmelse, at man forbedrer disse Vilkaar. Jeg synes, det maatte være en Glæde at være med til at rette det, hvis der er Misforhold, som trænger til at rettes, og det er det, Kommissionen skal søge at klare for os.

I øvrigt synes jeg, at bortset fra dette principielle Forhold, som er omtalt, var det mest interessant at høre det ærede Medlem Hr. Victor Larsen, som dels vilde fremstille Forholdene paa Gaarden som en ren Idyl — bortset alt-saa fra det, der ikke var idyllisk — og dernæst vilde forsvare sig som Medlem af Arbejdsgiverforeningen, forklarende, at det gik udmærket med hans Forhandling med det ærede Medlem Hr. Levinsen, men alligevel kunde han ikke for sin Død fordrage, at en anden Mand skulde have det paa samme Maade.

Jeg maa sluttelig anbefale, at man forkaster de indtil nu stillede Dagsordener.

Jens Thomsen: Det ærede Medlem Hr. Aage Fogh stemplede Hjemmet paa Skudshale som et mindre godt Hjem, fordi Karlene kan banke saa voldsomt med Skeer. En saadan Udtalelse viser jo, at det ærede Medlem ingen Forbindelse har med det praktiske Liv, især naar han samtidig taler om de gode Hjem's opdragende Betydning. En Mand, der paa et saadant Grundlag giver et Hjem et sort Stempel, anbringer sig efter min Mening paa saa lavt et Niveau, som en Rigsdagsmand ikke kan være tjent med.

Naar Proprietær Winther ikke vil fraskrive sig Retten til direkte Forhandling med sine Folk, er det, fordi han føler denne Ret som en simpel Menneskeret, og han betragter Fagforeningernes Handlemaade som Overgreb mod hans ubetingede Ret. Tusinder i By og paa Land ser paa Spørgsmaalet som Hr. Winther, og derfor vil dette store Principspørgsmaal blive ført frem til Sejr. Landbruget har før vist, at det kan bryde Fagforeningernes Overgreb. Da alle andre havde kapituleret i 1920, da selveste Landets Justitsminister bøjede Nakken og udtalte, at Københavns Havn havde for stor en Udstrækning til, at der kunde ydes Beskyttelse til de arbejdsvillige, da lastede Landbruget selv Skibene i Esbjerg og bemandede de Skibe, der førte Landbrugets Eksportvarer til England. Det